

ศึกษาความสำคัญของการทำวัคซีนพิษสุนัขบ้า

โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ

โดย วัชรินทร์ ปานกิจเจริญ

ความสำคัญของสิ่งที่จะศึกษา

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่ติดต่อกันจากสัตว์สู่คนซึ่งเป็นโรคที่ร้ายแรง คนหรือสัตว์ถ้าเป็นโรคนี้อาจไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ต้องเสียชีวิตทุกราย เป็นโรคที่เกิดขึ้นกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เกิดจากเชื้อไวรัส (Rhabdovirus) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เป็นตัวแพร่เชื้อมากที่สุดคือ สุนัขและแมว เนื่องจากสุนัขและแมวเป็นสัตว์เลี้ยงภายในบ้านที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมและผูกพันกับเจ้าของมากที่สุด การทำวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสัตว์เลี้ยงจึงมีความสำคัญมากที่จะช่วยลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าขึ้น และลดการแพร่ระบาดของโรค จึงเห็นควรที่จะนำสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัขและแมว ที่มีอายุตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไปมารับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเมื่อรับวัคซีนแล้วจะมีภูมิคุ้มกันโรคได้ ๑ ปี และปีต่อ ๆ ไปให้มาทำการฉีดกระตุ้นปีละ ๑ ครั้ง ก็จะเป็นการป้องกันความเสี่ยงของการเกิดโรคนี้ได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมว และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวัคซีนป้องกันโรค จึงได้ทำการศึกษาความสำคัญของการทำวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการทำวัคซีนพิษสุนัขบ้า
๒. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับสุนัขและแมว
๓. เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรคสัตว์สู่คน
๔. เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค
๕. เพื่อสร้างจิตสำนึกของเจ้าของสัตว์เลี้ยงในการดูแลสุนัขและแมวที่ถูกต้อง

วิธีการ

ทำการเก็บข้อมูลจากเจ้าของสัตว์เลี้ยงที่นำสุนัขและแมวที่มีอายุตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไปมาทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ณ โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ - เดือนกันยายน ๒๕๕๕ เป็นเวลา ๒ ปี ในการเก็บข้อมูลแล้วนำมาเปรียบเทียบความสำคัญในแต่ละปี

ตารางแสดงจำนวนสุนัขและแมวที่เข้ามาฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๕๕

เดือน	ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔ (ตัว)	ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๕ (ตัว)
ตุลาคม	๑๐๘	๑๐๒
พฤศจิกายน	๗๔	๙๔
ธันวาคม	๘๘	๑๐๖
มกราคม	๑๐๓	๑๑๖
กุมภาพันธ์	๑๒๑	๑๓๙
มีนาคม	๑๖๗	๓๗๘
เมษายน	๑๖๙	๑๙๙
พฤษภาคม	๑๘๗	๑๙๓
มิถุนายน	๑๒๙	๑๐๒
กรกฎาคม	๘๓	๑๐๔
สิงหาคม	๑๐๙	๑๑๑
กันยายน	๗๑	๘๑
รวม	๑,๔๐๙	๑,๗๒๕

สรุปผล

จากตารางแสดงจำนวนการเข้ามาฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของสุนัขและแมว จะแสดงให้เห็นว่าเจ้าของสัตว์เลี้ยงให้ความสำคัญกับการทำวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากตารางการเปรียบเทียบปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔ มีสุนัขและแมวเข้ามาฉีดวัคซีนทั้งหมด ๑,๔๐๙ ตัว และ ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๕ มีสุนัขและแมวเข้ามาฉีดวัคซีนทั้งหมด ๑,๗๒๕ ตัว จะเห็นได้ว่ามีสุนัขและแมวเข้ามาฉีดวัคซีนเพิ่มขึ้น ๓๑๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๓ ของจำนวนสุนัขและแมวที่เพิ่มขึ้น จากการศึกษาความสำคัญของการทำวัคซีนพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนรองรับการให้บริการในแง่ของการจัดซื้อจัดหาเวชภัณฑ์และวัสดุการแพทย์ให้เพียงพอต่อผู้มารับบริการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรน่าจะมีสัตวแพทย์ในการฉีดวัคซีนโดยเฉพาะ เพื่อเป็นการลดเวลาในการรอคอย
๒. น่าจะมีห้องฉีดวัคซีนแยกต่างหาก เพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ จากห้องรักษาทั่วไป